

توسعه و گسترش صنعت گردشگری روستایی

مهدی مؤمنی^۱ نوشین قاسمی^۲

چکیده

امروزه صنعت گردشگری بطور اعم و گردشگری روستایی بطور اخص یکی از شاخص های عمده ساختاری و کارکردی برنامه های توسعه در بسیاری از کشورهای جهان می باشد و هدف آن همانا کمک به جوامع محلی برای پیشبرد فعالیت ها و اهداف توسعه می باشد و اولویت را به نیازمندی ها و ظرفیت های مردم محلی می دهد. سیر و سیاحت موجب غنای درک فرهنگ، تاریخ و رشد اقتصادی یک منطقه می شود و این خود اسباب محافظت از محیط زیست و حفظ میراث فرهنگی و تاریخی می شود چرا که هر اثر تاریخی که به حال خود رها شود از بین می رود. این پژوهش براساس هدف کاربردی، براساس ماهیت توصیفی، تحلیلی می باشد و سعی بر آن بوده تا با استفاده از توضیح مدل نظری، برنامه ریزی تعاملی با رهیافت ارزیابی مشارکتی روستایی نقش مشارکت مردم در توسعه پایدار گردشگری روستایی مورد بررسی قرار گیرد و در انتها راهکارهای پیشنهادی بیان شود.

واژه های کلیدی: گردشگری روستایی، توسعه پایدار، برنامه ریزی تعاملی، مشارکت مردمی

مقدمه

در جهان پرتلاطم کنونی، روستاها به کانون تردد انسان هایی بدل شده اند که برای فرار از زندگی پرهیاهوی شهری و زندگی ماشینی، به روستاها سفر می کنند. امروزه، با توجه به دامنه تقاضا و نیازهای محیط روستایی، گردشگری روستایی رو به توسعه گذاشته است و روز به روز بر اهمیت و جاذبه خاص آن افزوده می شود. در فرآیند برنامه ریزی منطقه ای، می توان گردشگری روستایی را ابزاری برای افزایش اشتغال محلی و بهبود کیفیت زندگی و در نتیجه، افزایش سطح رفاه اقتصادی و امکانات اجتماعی منطقه ای به حساب آورد (منشی زاده، ۱۳۸۴: ۱۶۶). صنعت گردشگری با گسترش تعاملات اقتصادی با سایر زیربخش های اقتصادی در سطح کشور با ایجاد فرصتهای شغلی جدید، تشویق سرمایه گذاری در مناطق دور افتاده روستایی، کاهش مهاجرت از مناطق پیرامونی به کلان شهرها، افزایش درآمد خانوارهای روستایی و ارتقاء استانداردهای زندگی از طریق تامین خدمات اجتماعی می تواند بعنوان راهبردی اثربخش در جهت پرکردن شکاف بین اقتصاد رشد یابنده مناطق شهری و اقتصاد راکد مناطق روستایی عمل نماید (عدل طلب، ۱۳۸۸: ۱۹).

طرح مسأله

در اکثر کشورها ترویج گردشگری روستایی در سرلوحه برنامه های دولت در زمینه گردشگری قرار دارد تا ضمن مثبت کردن بیلان گردشگری خود با هدایت شهروندان برای گذران اوقات فراغت به مناطق روستایی، فضای سرزمینی، درآمد را نیز در سطح کشور پخش

۱- دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نجف آباد، گروه جغرافیا، نجف آباد، ایران؛ momeni100@gmail.com
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا، برنامه ریزی توریسم، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد؛ yasejavan@gmail.com